

Rozwój elektronicznej administracji w województwie podkarpackim w perspektywie finansowej 2007-2013

Sławomir Wilk

Instytut Socjologii, Uniwersytet Rzeszowski,
E-mail: wilk@ur.edu.pl

The overview of research on the development of the information society has indicated that (at the beginning of EU's 2007-2013 financial perspective) both Poland and Podkarpackie Province were rated very low in the rankings. Therefore, it was desirable to launch all kinds of initiatives to improve the situation. As regards the development of information society in the region, two key projects should be given special attention, i.e. the Podkarpackie Public e-Administration System (PSeAP) and the Medical Information System in Podkarpackie (PSIM).

Słowa kluczowe: elektroniczna administracja, województwo podkarpackie

Diagnoza społeczeństwa informacyjnego w regionie. Województwo posiadało bardzo niski indeks rozwoju społeczeństwa informacyjnego [Identyfikacja istotnych ...]. Na Podkarpaciu 49,6 % gospodarstw domowych z korzystało z komputerów stacjonarnych, a 38,6% korzystało z Internetu i poczty elektronicznej [Diagnoza społeczna 2007]. Według raportu Capgemini żaden z urzędów gmin oraz powiatów województwa nie obsługiwał mieszkańców w sposób umożliwiający załatwienie spraw w całości drogą elektroniczną, a zaledwie 3,7% udostępnia możliwość odsyłania drogą elektroniczną wypełnionych formularzy, gdzie średnia europejska usług transakcyjnych wynosiła 47% [Rozwój eGovernment, 2004]. Z badań prowadzonych na Uniwersytecie Rzeszowskim w latach 2009-2012 wynika, że na 11 075 osób korzystających ze stron internetowych do komunikacji z administracją publiczną było 28,1%, niekorzystających, ale zainteresowanych 28,7% i niezainteresowanych aż 43,1% [Wilk, 2013]. Wykonana przez Stowarzyszenie Miasta w Internecie diagnoza do stworzenia Strategii Informatyzacji Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 także obrazują niedostateczny rozwój elektronicznej administracji w roku 2007 [Cywilizacyjny skok ..., (http)]. Mieszkańcy regionu (N=1068) nie posiadali skojarzeń odnoszących się do elektronicznej administracji – 43,6% odpowiedzi, a najczęstszymi wskazywanymi odpowiedziami było: załatwianie spraw urzędowych przez Internet (13,1%), z Internetem (4,6%), z komputerem (4,6%), a także administracją on-line (3,2%) (Wilk, 2014).

Projekty infrastrukturalne z perspektywy finansowej UE na lata 2007-2013. Dążenie do poprawy stanu społeczeństwa informacyjnego w województwie podkarpackim możliwe było dzięki finansowaniu UE w perspektywie finansowej 2007-2013. Większość najważniejszych projektów uzyskało wsparcie z III osi priorytetowej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 (RPO WP 2007-2013). Wartość 60 umów o dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu społeczeństwa informacyjnego z dnia 31.10.2016 r. to 348 512 876,19 zł (w tym dofinansowanie UE - 273 218 536,33 zł). Projekty realizowane były przez 51 beneficjentów. Ważne dla województwa są

dwa przedsięwzięcia, które mają być stymulatorami rozwoju regionu [Hales, 2013] tj.: Podkarpacki System e-Administracji Publicznej (PSeAP) oraz Podkarpacki System Informacji Medycznej (PSIM). Należy wskazać cztery podstawowe cechy projektów, i tak po pierwsze skala finansowa, wartość projektu PSeAP to 98 669 023,89 zł (w tym UE - 75 830 045,31 zł), a projektu PSIM to 60 222 341,48 zł (w tym UE - 50 122 513,13 zł). Po drugie projekty mają charakter regionalny i są skierowane do administracji i placówek zdrowia województwa. Po trzecie założono charakter partnerski projektów: w ramach PSeAP zaangażowanych jest 157 samorządów a w ramach projektu PSIM 29 szpitali. Dodatkowo stworzono usługi, które nie były obecne w województwie. Analizując zrealizowane projekty z III osi priorytetowej RPO WP 2007-2013 warto wspomnieć, że na 60 realizowanych inicjatyw: 40 dotyczyło usług publicznych, 10 e-edukacji, 5 e-kultury oraz 5 infrastruktury teleinformatycznej. Według typu beneficjenta najwięcej projektów zostało zrealizowanych przez samorząd terytorialny – 1/3 wszystkich oraz publiczne ośrodki zdrowia – 1/3 wszystkich. W regionie 7 projektów realizowanych było na obszarze więcej niż jednego powiatu, a niektóre z nich na obszarze wszystkich powiatów lub prawie wszystkich.

Podsumowanie. Analizując zrealizowane projekty z RPO WP 2007-2013 można stwierdzić, ich istotny wpływ na rozwój społeczeństwa informacyjnego, gdyż powstały usługi (administracyjne, zdrowotne, edukacyjne i kulturowe), które nie były dostępne wcześniej w regionie. Wdrażanie dużych projektów informatycznych obciążone jest znacznym stopniem trudności i pojawiającymi się problemami. Do najważniejszych zaliczyć można te wymienione w raporcie ewaluacyjnym [Ocena wpływu, ([http](#))] i opisanym przez lokalne media [Nieudana informatyzacja, ...([http](#))]. Są wśród nich słaba promocja i wykorzystanie przez mieszkańców e-usług, słaba motywacja obywateli i urzędników do korzystania z rozwiązań informatycznych czy też brak szkoleń dla kadry urzędów i szpitali. W badaniach autora (Wilk, 2015, s.365) dotyczących zapotrzebowania na usługi elektronicznej administracji wynika, że „Zdecydowana większość rozmówców (także tych, którzy dotąd nie korzystali, a nawet deklarują, że nie będą korzystać w przyszłości z e-usług) uważała, iż e-administracja powinna być rozwijana, ponieważ będzie służyć młodym pokoleniom”. W związku z powyższym, należy wdrażać powstałe systemy e-administracji, pomimo problemów, tak, aby dążyć do najlepszych regionów UE w zakresie rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

Bibliografia

1. *Agrotec Polska, 2015. Ocena wpływu wsparcia udzielonego w ramach RPO WP 2007-2013 na rozwój społeczeństwa informacyjnego w województwie podkarpackim Raport końcowy.* Warszawa http://rpo2007-2013.podkarpackie.pl/pliki/file/Ewaluacja/Badania%20ewaluacyjne/2015_badanie_1/151209_rap_konc.pdf (dostęp: 31.10.2016);
2. *Cywilizacyjny skok Podkarpacia. Strategia Informatyzacji Województwa Podkarpackiego na lata 2007–2013, 2007, Stowarzyszenie Miasta w Internecie, Rzeszów.* http://www.podkarpackie.pl/imagesfile/si/2012/Cywilizacyjny_Skok_Podkarpacia.pdf (dostęp: 31.10.2016);
3. *Identyfikacja istotnych przestrzennie aspektów społeczeństwa informacyjnego. Raport końcowy, 2006, Projekt ESPON 1.2.3. Uniwersytet Warszawski, Centrum Europejskich Studiów Regionalnych i Lokalnych (EUROREG), Warszawa.*